

สิทธิและสวัสดิการ

ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556

กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ประเด็นการนำเสนอ

1 วิวัฒนาการของกฎหมายด้าน**คนพิการ**

2 กฎหมายสู่สิทธิและสวัสดิการ**คนพิการ**

3 สิทธิและสวัสดิการ**คนพิการ**

4 กลไกการขับเคลื่อนงานด้าน**คนพิการ**

1

วิวัฒนาการกฎหมายด้านคนพิการ

สิทธิตามกฎหมายคนพิการ

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ให้การ
ช่วยเหลือ คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ
ในรูปแบบการสงเคราะห์

ส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก
สาธารณะของรัฐให้คนพิการ
สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ความเชื่อมโยงพันธกรณี กฎหมาย ยุทธศาสตร์ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

กรอบพันธกรณีระหว่างประเทศ

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD)

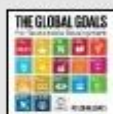
รัฐภาคีมีต่อพันธกรณีที่จะต้องจัดการเลือกปฏิบัติ ต่อคนพิการในทุกรูปแบบ ทั้งด้านกฎหมาย การปกครอง และการปฏิบัติต่างๆ

แผนแม่บทอาเซียน พ.ศ.2568

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนพิการทุกมิติ มีความเสมอภาค และทำให้คนพิการ ครอบครัว ผู้ช่วยเหลือ และผู้ดูแลคนพิการ มีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น

- เคารพในศักดิ์ศรี
- ไม่เลือกปฏิบัติ
- มีส่วนร่วมในสังคม
- เคารพความแตกต่าง
- ความเสมอภาคของโอกาส
- การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
- ความเสมอภาคระหว่างชายและหญิง
- ยอมรับขีดความสามารถที่พัฒนาได้

Sustainable Development Goals (SDGs) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ตามกรอบความคิดที่มองการพัฒนามิติของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 17 เป้าหมาย

ยุทธศาสตร์อินซอน "ทำสิทธิให้เป็นจริง" สำหรับคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

- ขยายโอกาสการจ้างงาน
- ส่วนร่วมทางการเมือง
- เข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- การคุ้มครองทางสังคม
- ขยายการศึกษา
- ความเท่าเทียมทางเพศ
- คนพิการกับการจัดการภัยพิบัติ
- การปรับปรุงข้อมูลด้านคนพิการ
- ปรับกฎหมายให้สอดคล้องกับ CRPD
- พัฒนาความร่วมมืออนุภูมิภาค/ภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ข้อ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
ข้อ 4 ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในสังคม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จ. 12

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

- กองทุน
- ศูนย์บริการ
- สิ่งอำนวยความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 - 2566

เป้าหมาย : สังคมไทยเป็นสังคมที่ส่งเสริม สิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนอย่างบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมที่พัฒนา

10 ด้าน

- สาธารณสุข
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ท้องถิ่น
- เศรษฐกิจ
- การเมืองการปกครองและความมั่นคง
- ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี
- กระบวนการยุติธรรม
- ศึกษา
- ขนส่ง
- สิทธิมนุษยชน

12 กลุ่มเป้าหมาย

- เด็กและเยาวชน
- สตรี
- เกษตรกรและแรงงาน
- ชนพื้นเมือง
- หลากหลายทางเพศ
- นักปกป้องสิทธิมนุษยชน
- ผู้พิการ
- ผู้ป่วย
- ผู้ต้องขัง
- ผู้เสียหาย/เหยื่อ/พยาน

แผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย

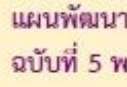
ยุทธศาสตร์ พก

วิสัยทัศน์ พก. : เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนและส่งเสริมให้

คนพิการเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม สู่ระดับสากล

ยุทธศาสตร์ พก.

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 (Development) พัฒนานโยบายและการบริหารจัดการด้านคนพิการให้มีผลสัมฤทธิ์และมีธรรมาภิบาล
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 (Empowerment) เสริมพลังคนพิการให้เข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเท่าเทียม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 (Participation) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560-2564

วิสัยทัศน์ "คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริง ดำรงชีวิตอิสระ ในสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างยั่งยืน"

** ยุทธศาสตร์ EQUAL เท่าเทียม **

1. Empowerment เสริมพลังคนพิการและองค์กรด้านคนพิการให้มีความเข้มแข็ง
2. Quality Management พัฒนาศักยภาพทางวิชาการ ขีดความสามารถ เพื่อให้บริการที่มีประสิทธิภาพ
3. Understanding เสริมสร้างความเข้าใจและเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการและความพิการ
4. Accessibility สร้างสภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
5. Linkage ส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือและทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ พม. 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

วิสัยทัศน์ : สร้างสังคมดี คนมีคุณภาพ

พัฒนาศักยภาพคน ครอบครัว ชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสร้างระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

สร้างหลักประกันทางสังคม ที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

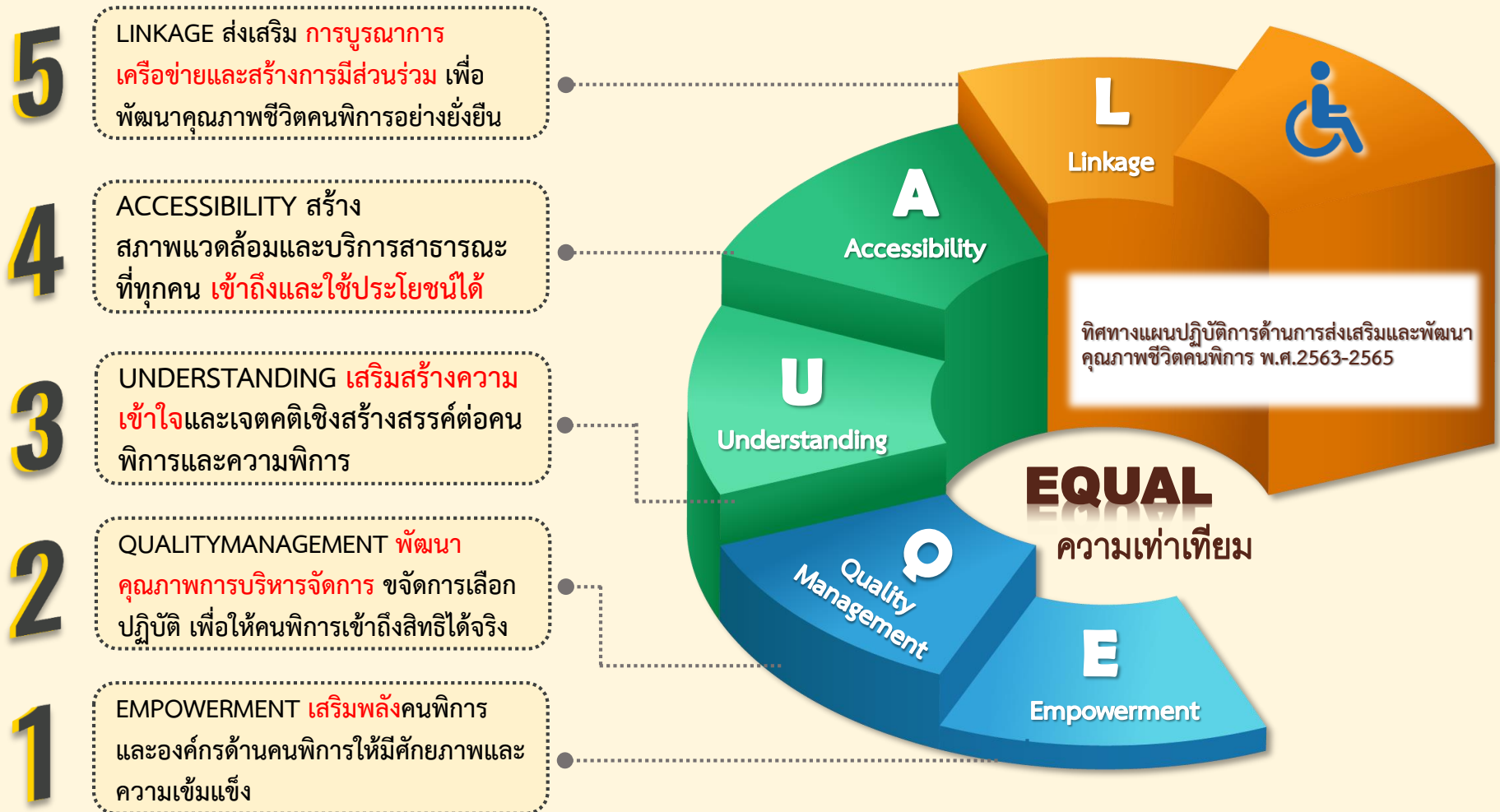
ส่งเสริมภาคีเครือข่าย อย่างเป็นระบบสู่การเป็นหุ้นส่วนทางสังคม

ยกระดับองค์กรสู่การเป็นผู้นำทางสังคม

“คนพิการเข้าถึงสิทธิได้จริง ดำรงชีวิตอิสระ ในสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างยั่งยืน”

(Make the Right Real for Persons with Disabilities towards
Independent Living in Sustainable Inclusive Society)

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

พท. ทำอะไร

ประสานและร่วมมือ
ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

1

วิเคราะห์ สำรวจและ
รวบรวมข้อมูลด้านคนพิการ

2

บริหารจัดการ ICT และเป็น
ศูนย์กลางข้อมูลด้านคนพิการ

3

ส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ

4

ส่งเสริม สนับสนุนความ
เข้มแข็งองค์กรด้านคนพิการ

5

6

คุ้มครองสวัสดิภาพและ
พัฒนาอาชีพคนพิการ

7

จัดตั้ง กำกับ ดูแล
ศูนย์บริการคนพิการ

8

ส่งเสริมกิจการของ
กองทุนคนพิการฯ

9

ตรวจสอบสิทธิประโยชน์
และบริหารจัดการเลือกปฏิบัติ

10

แนะนำ ปรีกษาและช่วยเหลือ
ให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิ

11

หน้าที่อื่น
ตามที่กฎหมายกำหนด

2

กฎหมายสู่สิทธิและสวัสดิการคนพิการ

กฎหมายสู่สิทธิและสวัสดิการคนพิการ

มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ได้กำหนดเพื่อประโยชน์ในการใด รับสิทธิตามมาตรา 20 คนพิการอาจยื่นคำขอมีบัตร ประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงาน ทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

1 คุณสมบัติ

- มีสัญชาติไทย
- มีสภาพความพิการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3 บัตรประจำตัวคนพิการ

- มีอายุ 8 ปีนับแต่วันที่ออกบัตร
- **บัตรหมดอายุ**ให้ยื่นต่อนายทะเบียนพร้อมหลักฐาน ก่อนบัตรหมดอายุ 30 วัน
- **กรณีสูญหาย ชำรุด** ให้ยื่นขอมีบัตรใหม่
- **กรณีตาย /ไม่มีสภาพพิการ /ยกเลิก** แจ้งนายทะเบียน
- **ให้บุคคลถือบัตรมีอายุครบ 60 ปี หรือมีสภาพความพิการเป็นที่ยืนยันได้โดยประจักษ์** ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต

2 เอกสารประกอบคำขอ

- สำเนาบัตร ปชช.
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- รูปถ่าย 1 นิ้ว ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน 2 รูป
- ใบรับรองความพิการ
- ❗ **กรณีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ไม่ต้องมีใบรับรองความพิการก็ได้**

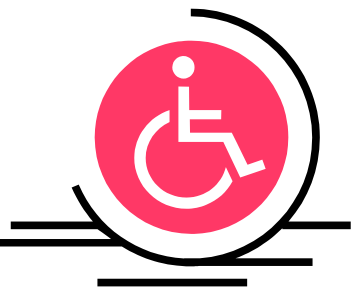
4 สถานที่ยื่นคำขอ

- ยื่นด้วยตนเอง หรือผู้อื่นยื่นคำขอแทนได้ (ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ)

กรุงเทพมหานคร

(1) ส.พ. สิรินคร (2) สถาบันราชานุกูล (3) ส.พ. ผู้สูงอายุบางขุนเทียน (4) ส.พ. นพรัตน์ราชธานี (5) ส.พ. พระราม 2 (6) ส.พ. เมตตาประชารักษ์ (วัดไร่จิง) (7) ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพฯ และศูนย์บริการฯ สาขา ได้แก่ มีนบุรี ลาดกระบัง และสายไหม จังหวัดอื่น

(1) ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด (2) ส.พ.ประจำจังหวัด/อำเภอ ที่มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จใน ส.พ. 3) อปท. (4) หน่วยงานของรัฐอื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

มาตรา 4 พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

คนพิการ

หมายถึง บุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป เนื่องจากมี ความบกพร่อง ของ บุคคล ประกอบกับมีอุปสรรคด้านต่างๆ/จำเป็นพิเศษ

ประกาศกระทรวง พม. เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555

ประเภทความพิการ **7 ประเภท**

1

ความพิการทาง**การ**เห็น

2

ความพิการทางการ**ได้ยิน**หรือสื่อความหมาย

3

ความพิการทางการ**เคลื่อนไหว**หรือทางร่างกาย

4

ความพิการทาง**จิตใจ**หรือพฤติกรรม

5

ความพิการทาง**สติปัญญา**

6

ความพิการทางการ**เรียนรู้**

7

ความพิการทาง**ออทิสติก**

กรณีความพิการ เห็นโดยประจักษ์

ไม่ต้องมีเอกสารรับรองความพิการ

ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

▽ หูหนวก ไม่มีหูทั้งสองข้าง

ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

▽ แขนขาด ระดับข้อมือขึ้นไป
อย่างน้อยหนึ่งข้าง

▽ ขาขาด ระดับข้อเท้าขึ้นไป
อย่างน้อยหนึ่งข้าง

ความพิการทางการเห็น

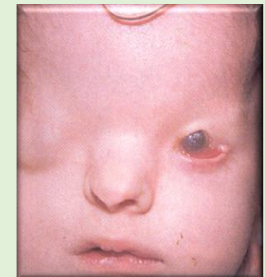
ไม่มีลูกตา

ไม่เห็นลูกตา

ลูกตาสีขาวขุ่น

ลูกตาฝ่อ

1. การขับเคลื่อนงานด้านคนพิการ ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

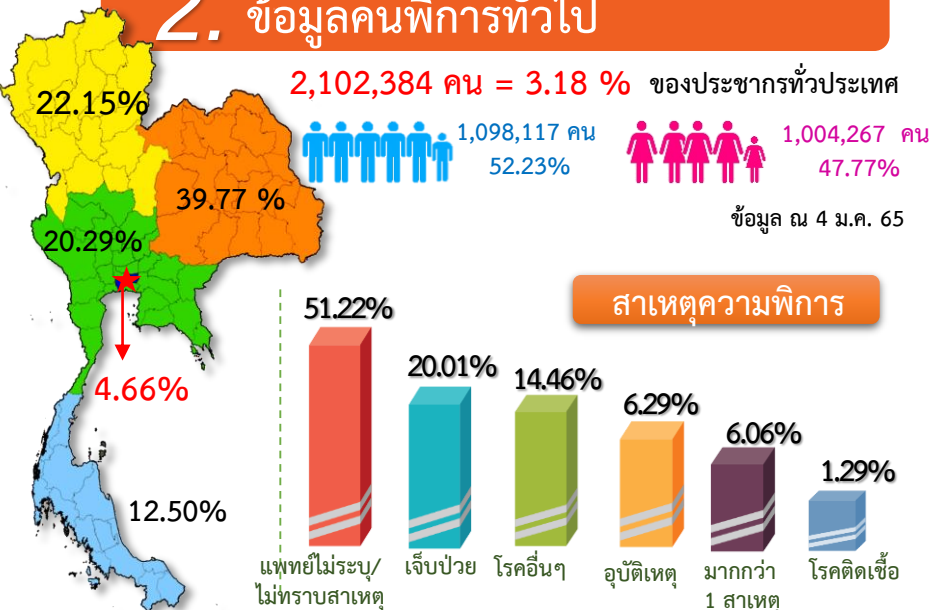
2534 พ.ร.บ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เน้นการให้การสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

2538 มีการส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คนพิการได้ประกอบอาชีพ และมีงานทำ

2550 1) ไทยให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD)
2) พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

2556 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. (ฉบับที่ 2) เพิ่มมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ

2. ข้อมูลคนพิการทั่วไป

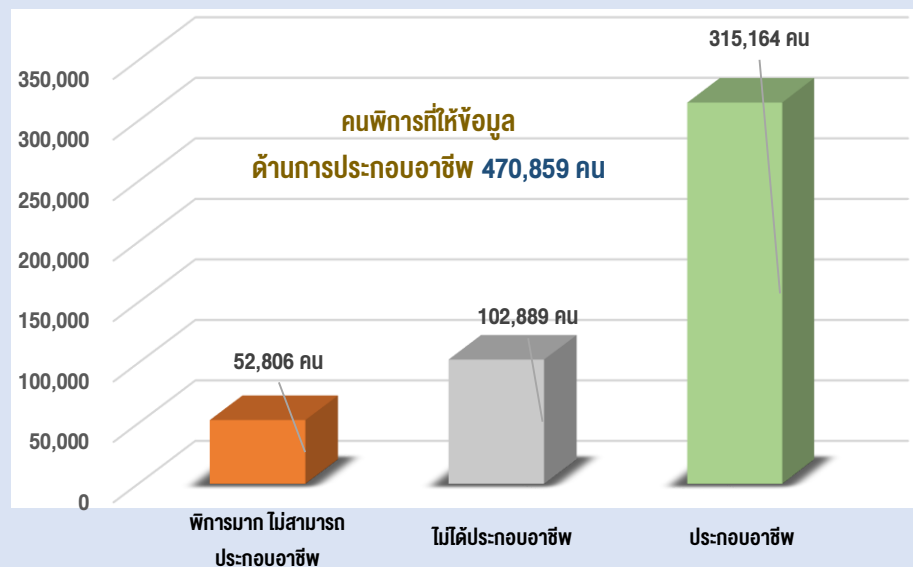
ประเภทความพิการ	จำนวน (คน)	ประเภทความพิการ	จำนวน (คน)
1.ทางการเคลื่อนไหว	1,054,786	5. ทางสติปัญญา	143,819
2.ทางการได้ยิน/สื่อความหมาย	393,027	6. ออทิสติก	17,101
3. ทางการเห็น	187,546	7. ทางการเรียนรู้	13,711
4. ทางจิตหรือพฤติกรรม	164,710	8. รอการยีนยัน	3,849

3. คนพิการในหน่วยงาน พก. 4,009 คน (22 แห่ง)

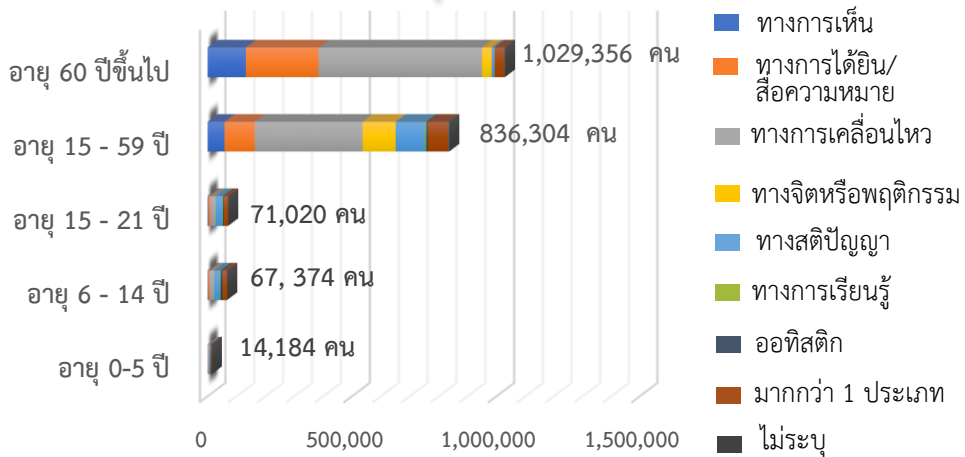
4. แผนภูมิแสดงอาชีพคนพิการในวัยทำงาน

คนพิการในวัยทำงาน (อายุ 15 - 59 ปี) จำนวน **855,816 คน**

ไม่ประสงค์ให้ข้อมูล และไม่ระบุข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ **384,957 คน**

วิเคราะห์ตามอายุและประเภทความพิการ

3

สิทธิและสวัสดิการคนพิการ

ระเบียบด้านสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ตาม **มาตรา 20** คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ

1 ด้านการแพทย์

การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ
โดยกระบวนการทาง
การแพทย์และค่าใช้จ่าย
ในการรักษาพยาบาล

2 ด้านการศึกษา

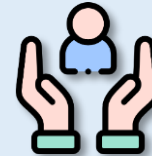
การศึกษาแบบทั่วไป
การศึกษาทางเลือกหรือ
การศึกษานอกระบบ
ตามความเหมาะสม

3 ด้านอาชีพ

การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ด้านอาชีพ เพื่อการมีงานทำ
และส่งเสริมการประกอบ
อาชีพอิสระ

4 ด้านการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมกิจกรรมทาง
สังคม เศรษฐกิจ การเมือง
เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

5 ด้านกฎหมาย

การช่วยเหลือทางกฎหมาย
และการจัดหาทนายความ
ว่าต่างแก้ต่างคดี

6 ด้านข้อมูลข่าวสาร

ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร
เทคโนโลยีสารสนเทศและ
สิ่งอำนวยความสะดวก
เพื่อการสื่อสารสำหรับ
คนพิการทุกประเภท

7 ลำ่าภาษามือ

บริการล่ามภาษามือ
ตามระเบียบคณะกรรมการ
กำหนด

8 อุปกรณ์ เครื่องช่วย

สิทธิได้รับสัตว์นำทาง
เครื่องมือหรืออุปกรณ์ และ
เครื่องช่วยความพิการใด ๆ

9 เบี้ยสวัสดิการ

การจัดสวัสดิการ
เบี้ยความพิการ สำหรับ
คนพิการที่มีบัตรประจำตัว
เป็นต่อเดือน

10 สวัสดิการอื่นใด

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่
อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ
หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่น
ตามที่คณะกรรมการกำหนด

1 สิทธิทางการแพทย์

การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทางการแพทย์

- ไม่เสียค่าใช้จ่าย
ในการรักษาพยาบาล
- รวมค่าอุปกรณ์
เครื่องช่วยความพิการ
- มีสื่อส่งเสริมพัฒนาการ

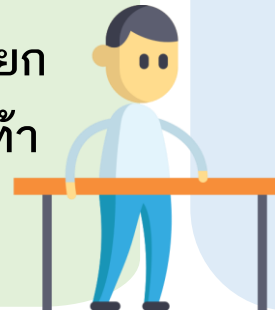

เพื่อปรับสภาพ

ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์
สังคม พฤติกรรม สติปัญญา
การเรียนรู้ หรือเสริมสร้าง
สมรรถภาพให้ดีขึ้น

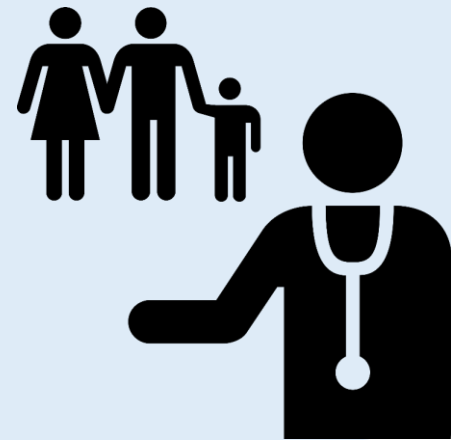
เครื่องช่วยความพิการ ค่าห้อง ค่าอุปกรณ์

รถเข็นนั่ง รถสามล้อโยก
อุปกรณ์ช่วยเดิน ไม้เท้า
 เป็นต้น

การตรวจวินิจฉัย การให้ยา ศัลยกรรม

- การบริการพยาบาล
เฉพาะทางกายภาพบำบัด
กิจกรรมบำบัด การแก้ไข
การพูด จิตบำบัด ดนตรี
บำบัด
- มีสื่อส่งเสริมพัฒนาการ

- ให้สิทธิคนพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรี ตั้งแต่แรกเกิดหรือเมื่อพบความพิการ “ **ห้ามปฏิเสธ** ”
- มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่น ๆ

อุดหนุนค่าใช้จ่ายตามที่จ่ายจริง

- ▶ สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ 50,000 บาท (สาขาที่ขาดแคลนหรือเป็นที่ต้องการของตลาด 60,000 บาท เช่น บัญชี เศรษฐศาสตร์ สารสนเทศ นิเทศ ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม โลจิสติก ธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจบริการ)
- ▶ ศิลปกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ 70,000 บาท
- ▶ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกษตรศาสตร์ 70,000 บาท
- ▶ สาธารณสุขศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เภสัชศาสตร์ 90,000 บาท
- ▶ แพทยศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ 200,000 บาท

เริ่มปีการศึกษา 2553

บทบัญญัติมาตรา 33

กฎกระทรวงรองรับ

- ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับ **คนพิการ** เข้าทำงานตามลักษณะของงานใน **อัตราส่วนที่เหมาะสม** กับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ
- ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

- กฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้าง และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงานและจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน พ.ศ. 2554
- วันที่มีผลใช้บังคับ 26 ต.ค.54

อัตราส่วนจ้างคนพิการ

กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่ **หนึ่งร้อยคน** ขึ้นไปรับคนพิการที่สามารถทำงานได้ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด อัตราส่วนลูกจ้างที่มีใช้คนพิการทุกหนึ่งร้อยคน ต่อคนพิการ **หนึ่งคน** เศษของหนึ่งร้อยคน **ถ้าเกิน ห้าสิบคน** ต้องรับคนพิการเพิ่มอีกหนึ่งคน

การใช้มาตรการตาม มาตรา 34

อัตราต่ำสุดของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับครั้งหลังสุดในปีก่อนปีที่มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนคุณด้วยสามร้อยหกสิบห้า และคุณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน

$$300 \text{ บาท} \times 365 \text{ วัน} \times 1 \text{ คน} = 109,500 \text{ บาท}$$

การใช้มาตรการตาม มาตรา 35

- นายจ้าง หรือหน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะทำตามมาตรา 33 และมาตรา 34 สามารถดำเนินการ
- ให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้า จัดจ้างเหมาช่วงงาน ซื่อผลิตภัณฑ์ ฝึกงาน หรือช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้

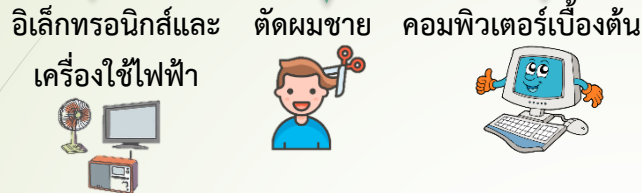

หลักสูตรการฝึกอาชีพในศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ ทั้ง 8 แห่ง

Online

ระยะเวลา
7-15 วัน

ศพอ.ขอนแก่น

ศพอ.บ้านศรีวนาไล

ศพอ.นครศรีธรรมราช

ศพอ.ขอนแก่น

- ◆ คอมพิวเตอร์เบื้องต้น
- ◆ คอมพิวเตอร์กราฟฟิก
- ◆ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า
- ◆ ตัดผมชาย
- ◆ แปรรูปผลิตภัณฑ์
- ◆ เกษตรกรรม

ศพอ.หยาดฝน

- คอมพิวเตอร์
- ซ่อมรถจักรยานยนต์และเครื่องยนต์ขนาดเล็ก
- ตัดเย็บเสื้อผ้า และงานประดิษฐ์
- เกษตรกรรม
- คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- ส่งเสริมทักษะชีวิตและสังคม

ศพอ.นครศรีธรรมราช

- เสริมสวย และตัดผมชาย
- ตัดเย็บเสื้อผ้า และงานประดิษฐ์
- นวดไทยเพื่อสุขภาพ
- ซัก อบ รีด
- ขนมพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง
- เกษตรกรรม

ศพอ.บ้านทองพูนเผ่าพันธ์

- ◆ อิเล็กทรอนิกส์
- ◆ เสริมสวย และตัดผมชาย
- ◆ ขนมไทย และเครื่องดื่ม
- ◆ นวดแผนไทย

ศพอ.พระประแดง

- ◆ ช่างหัตถกรรมหนัง
- ◆ IT คอมพิวเตอร์
- ◆ แฟชั่นดีไซน์

ศพอ.หนองคาย

- ซ่อมรถจักรยานยนต์และเครื่องยนต์ขนาดเล็ก
- ตัดเย็บเสื้อผ้า และการใช้จักรอุตสาหกรรม
- คาร์แคร์
- เกษตรกรรม

ศพอ.บ้านศรีวนาไล

- ◆ คอมพิวเตอร์
- ◆ นวดฝ่าเท้า
- ◆ พัฒนาศักยภาพ
- ◆ เกษตรกรรม

Offline

ศพอ.บ้านโมกุลฯ

- ตัดเย็บจักรอุตสาหกรรม
- ตัดเย็บและซ่อมแซมเครื่องหนัง
- ส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตในสังคม
- อาชีวบำบัด

*** หมายเหตุ MOU 2 หน่วย ของหลักสูตรคอมพิวเตอร์

- ศพอ. ขอนแก่น ร่วม รง. + สภาอุตสาหกรรม + กศน. + สอศ. + ท.นคร
- ศพอ. หยาดฝน ร่วม รง. (กพร., จัดหางาน) + ศธ. (สอศ., สพฐ.)

การขับเคลื่อนการสร้างงาน สร้างอาชีพสำหรับคนพิการ ในศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการ

1 ศูนย์ 1 อาชีพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

ขยายเครือข่ายพัฒนาศักยภาพคนพิการ

<p>ขอนแก่น</p> <p>ช่างอิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>หยาดฝน เชียงใหม่</p> <p>เกษตรพอเพียง</p>	<p>บ้านโมกุลฯ ลพบุรี</p> <p>ตัดเย็บจักรอุตสาหกรรม</p>
<p>หนองคาย</p> <p>คาร์แคร์</p>	<p>พระประแดง</p> <p>ช่างหัตถกรรมหนัง</p>	<p>ศรีวนาไล อุบลราชธานี</p> <p>แปรรูปอาหาร (เห็ดทอด, แหนมเห็ด)</p>
<p>ทองพูนเผ่าพนิส อุบลราชธานี</p> <p>ขนมไทย และเครื่องดื่ม</p>	<p>นครศรีธรรมราช</p> <p>ผลิตภัณฑ์จากผ้าปาเต๊ะ /เกษตรมล่อน</p>	<p>โรงงานปิ่นปักผม นนทบุรี</p> <p>ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้า /น้ำดื่ม</p>

สพอ.	พื้นที่รับผิดชอบ
1	ขอนแก่น 4 จว. ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด
2	หยาดฝน เชียงใหม่ 13 จว. ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ ตาก พิชญโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุดรดิต์
3	บ้านโมกุลฯ ลพบุรี 10 จว. ได้แก่ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และอุทัยธานี
4	หนองคาย 8 จว. ได้แก่ บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร และสกลนคร
5	พระประแดง 12 จว. ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และ สระแก้ว
6	ศรีวนาไล อุบลฯ 4 จว. ได้แก่ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี
7	ทองพูนเผ่าพนิส อุบลฯ 4 จว. ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์
8	นครศรีธรรมราช 14 จว.ภาคใต้
9	โรงงานปิ่นปักผม นนทบุรี 8 จว. ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กาญจนบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี

การกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพของคนพิการ

1. แบบรายบุคคล

รายละเอียดไม่เกิน 60,000 บาท ถ้ามากกว่า 60,000 บาท จะพิจารณาเป็นรายๆ โดยไม่เกิน 120,000 บาท (ผ่อนชำระภายใน 5 ปี) ไม่มีดอกเบี้ย

คุณสมบัติ

- ✓ อายุ 20 ปีบริบูรณ์ หรือ 17 ปีขึ้นไปซึ่งสมรสถูกต้องตามกฎหมาย
- ✓ ต้องไม่เป็นผู้ย่อนความสามารถในการทำนิติกรรมทางกฎหมาย
- ✓ สามารถประกอบอาชีพได้
- ✓ สามารถชำระหนี้ได้ โดยต้องมีผู้ค้ำประกัน
- ✓ มีภูมิลำเนาในทะเบียนบ้าน/มีที่อยู่ถาวร/อาศัยอยู่พื้นที่ที่ขอกู้ไม่น้อยกว่า 90 วัน
- ✓ มีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงิน
- ✗ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- ✗ ไม่มีประวัติเสียหายในการกู้เงินกองทุนฯ หรือแก้ไขมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
- ✗ ไม่มีหนี้ค้างกับกองทุนฯ หรือชำระหนี้มาแล้วมากกว่าร้อยละ 60

คนพิการ

- ✓ มีบัตรประจำตัวคนพิการ

ผู้ดูแลคนพิการ

- ✓ มีชื่อหลังบัตรประจำตัวคนพิการ / ได้รับการรับรองจากหน่วยงานหรือบุคคลที่กำหนด
- ✓ ดูแลคนพิการที่เป็นผู้เยาว์ / ไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ / หรือเป็นคนพิการทางจิตใจ หรือพฤติกรรมบกพร่อง สติปัญญา และคนพิการที่ดูแลต้องไม่มีหนี้กับกองทุนฯ
- ✓ ต้องรับดูแลคนพิการไม่น้อยกว่า 6 เดือน

2. แบบรายกลุ่ม

ไม่เกิน 1,000,000 บาท (ผ่อนชำระภายใน 5 ปี) ไม่มีดอกเบี้ย

คุณสมบัติ

- ✓ กลุ่มคนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า 2 คน โดยสมาชิกเป็นคู่ค้าประกันให้กัน
- ✓ มีการออมเงินในสถาบันการเงินอย่างสม่ำเสมอแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน
- ✓ ต้องผ่านการฝึกอบรมอาชีพมีหนังสือรับรองการอบรม และต้องเป็นอาชีพเดียวกับที่ขอกู้
- ✓ ได้รับการรับรองกลุ่มจากหน่วยงานที่กำหนด
- ✓ มีแผนงานชัดเจน
- ✓ ต้องมีคำว่า "กลุ่ม" ประกอบอยู่ในชื่อกลุ่ม
- ✓ มีสถานที่ทำการแน่นอน

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

02 1069338-40

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ขั้นตอน
การยื่นขอกู้

1

ยื่นคำร้องขอกู้

กทผ.

กองทุนส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
/ ศูนย์บริการคนพิการจังหวัดทั่วประเทศ

2

เจ้าหน้าที่
ตรวจสอบข้อมูล

3

พิจารณาผล
ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน

4

แจ้งผล และ
ตรวจสอบ
สัญญา

5

ทำสัญญา

6

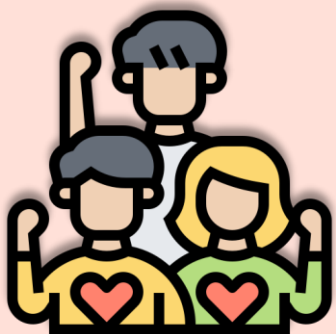
โอนเงินผ่านระบบ
E-payment

4

สิทธิการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม

ได้รับการยอมรับและมี
ส่วนร่วมทางสังคม
เศรษฐกิจ และการเมือง
อย่างเท่าเทียม

สามารถเข้าถึง
นโยบาย แผนงาน
โครงการ บริการ
สาธารณะ
ผลิตภัณฑ์ ที่จำเป็น
ในการดำรงชีวิต

ส่งเสริมองค์กร
คนพิการให้มี
ความเข้มแข็ง

องค์กรคนพิการ
สามารถคุ้มครอง
สิทธิและจัดบริการ
ด้วยตนเองได้

5

การช่วยเหลือทางกฎหมาย

การให้ความรู้ และให้คำปรึกษา
ทางด้านกฎหมาย

ช่วยเหลือในการจัดทำนิติกรรม
สัญญา

การจัดหาทนายความ

ค่าธรรมเนียมศาล
และค่าฤชาธรรมเนียม

เงินประกัน
ในการปล่อยตัวชั่วคราว

เปรียบเทียบกระบวนการฯ ว่าด้วยการช่วยเหลือทางกฎหมาย และการจัดหา
ทนายความว่าต่างแก้ต่างคดีแก่คนพิการ พ.ศ. 2552

สาระสำคัญ

หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม บริการสื่อสารธารณะ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร ที่อยู่ในความควบคุมดูแล อยู่ในรูปแบบ วิธีการ หรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

- หลักเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
- การออกแบบที่เป็นสากล/เป็นธรรมชาติ
- การจัดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร ให้เป็นไปตามความต้องการพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท
- หากไม่สามารถดำเนินการได้ ต้องให้ความช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผลแก่คนพิการ โดยดัดแปลง ปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุง การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท

เครื่องมือ/อุปกรณ์ ICT

คนพิการยืมได้ ไม่เสียค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนการขอรับบริการ

- 1 ยื่นคำขอพร้อมเอกสารหลักฐาน
กรุงเทพฯ > สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ต่างจังหวัด > สำนักงานพัฒนาสังคมฯ จังหวัด / สำนักงานสถิติจังหวัด
- 2 หน่วยงานรับคำขอ
ตรวจสอบเอกสาร (15 วัน)
- 3 พิจารณาผล 60 วัน
- 4 สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติแจ้งผล (ภายใน 15 วัน)
- 5 แจ้งผลการพิจารณา และจัดเตรียมส่งอุปกรณ์
- 6 ทำสัญญายืมอุปกรณ์คนพิการ

ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลฯ
โทร. 02 142 1202 / 02 142 1337

ยืมอะไรได้บ้าง ?

1. คอมพิวเตอร์ PC/Notebook
2. โทรศัพท์เคลื่อนที่
3. เครื่องช่วยสื่อสารหรืออุปกรณ์ต่อพ่วง
4. เครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์
5. เครื่องสแกนเนอร์แบบฝังตัวฟังก์ชัน
6. เครื่องแสดงผลอักษรเบรลล์
7. เครื่องอ่านหนังสือสำหรับคนพิการ
8. อุปกรณ์ควบคุมตัวชี้ตำแหน่ง
9. เครื่องแปลงแป้นพิมพ์เป็นอักษรเบรลล์
อักษรเบรลล์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์
10. โปรแกรมสำหรับอ่านหน้าจอ
11. โปรแกรมแปลงภาพเป็นอักษร
และมีเสียงสังเคราะห์
12. โปรแกรมขยายหน้าจอ
13. โปรแกรมอ่านหนังสือ
14. โปรแกรมช่วยในการพิมพ์
15. โปรแกรมพจนานุกรม
16. โปรแกรมสำหรับโทรศัพท์มือถือ

7 สิทธิการรับบริการล่ามภาษามือ

พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) มาตรา 20 (7) **กำหนดให้คนพิการทางการได้ยิน**

มีสิทธิรับบริการล่ามภาษามือ

หน่วยบริการ
ล่ามภาษามือ

1. หน่วยบริการล่ามภาษามือ 86 แห่ง

“จำนวนล่ามภาษามือ 659 คน”

- สนง.พมจ. 76 จังหวัด
- องค์กรคนพิการที่ได้รับการประกาศเป็นหน่วยบริการล่ามภาษามือ 10 องค์กร

2. ประเภทบริการ

- ด้านการแพทย์ (300 บ./ชม./คน)
- ด้านการประกอบอาชีพ (300 บ./ชม./คน)
- ด้านกล่าวโทษร้องทุกข์ (300 บ./ชม./คน)
- ประชุม สัมมนา (600 บ./ชม./คน) ไม่เกิน 6 ชม.
- การติดต่อหน่วยงานภาครัฐ หรือการขอบริการสาธารณะอื่นๆ (300 บ./ชม./คน)

ผู้มีสิทธิ
ขอรับบริการ

1. คนพิการทางการได้ยินฯ
2. ผู้ดูแลคนพิการทางการได้ยินฯ
3. หน่วยงาน/องค์กร (ต้องมีหนังสือแจ้งว่าไม่มีงบประมาณหรือมีไม่เพียงพอ ตามระเบียบบริการล่ามภาษามือ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2554)

ขั้นตอน
การจัดบริการ

1. รับคำขอรับบริการล่ามภาษามือ (แบบ ลม 03)
2. ตรวจสอบเอกสารและพิจารณาคำขอรับบริการล่ามภาษามือ
3. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอรับบริการ (ภายใน 3 วัน)
4. ติดต่อประสานจัดหาล่ามภาษามือ
5. ล่ามให้บริการตามคำขอ
6. ล่ามภาษามือรายงานผลการให้บริการต่อหน่วยจัดบริการ (แบบ ลม.04)
7. หน่วยจัดบริการดำเนินการเบิกจ่ายค่าตอบแทนล่ามภาษามือ
8. หน่วยจัดบริการรายงานผลการจัดบริการต่อ พท. (แบบ ลม.06)

8

สิทธิการมีสิ่งอำนวยความสะดวก

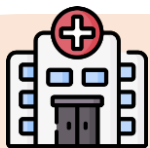
การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงได้

- อาคาร สถานที่
- ยานพาหนะ บริการขนส่งทั้งทางบก ทางอากาศ ทางน้ำ/ทางรางและโครงสร้างพื้นฐาน
- เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและการสื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร อินเทอร์เน็ตของราชการคนพิการทุกกลุ่มต้องเข้าถึง
- บริการสาธารณะอื่น
- การนำทาง/อุปกรณ์ติดตัวไป

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 19 พ.ค. 2552

 ให้นำหน่วยงานราชการดำเนินการสำรวจและจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงได้

1. ทางลาด 2. ที่จอดรถ 3. ห้องน้ำ 4. ป้ายสัญลักษณ์ 5. บริการข้อมูลข่าวสาร

โรงพยาบาล

ที่ทำการอปท.

ศาลากลางจังหวัด

สถานศึกษา

ที่ว่าการอำเภอ/เขต

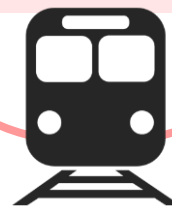

สถานีตำรวจ

การยกเว้นหรือลดหย่อนค่าโดยสาร

วิธีการ **ให้แสดงบัตรประจำตัวคนพิการ**เมื่อใช้บริการ ยกเว้นผู้ติดตามต้องมีหนังสือรับรองจากสมาคมคนพิการ

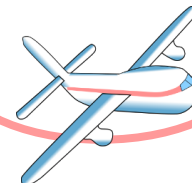
ยกเว้น ค่าโดยสาร
รถไฟฟ้าใต้ดิน
และรถไฟฟ้าไปสนามบิน

ยกเว้น ค่าเรือโดยสาร
เรือด่วนเจ้าพระยาและ
คลองแสนแสบ

ลดครึ่งหนึ่ง
สำหรับรถเมล์และรถ บขส.
ส่วนค่าโดยสารรถไฟ

ลดครึ่งหนึ่ง
สำหรับเครื่องบินการบินไทย
ชั้นประหยัด ส่วนผู้ติดตาม
ลด 25%

การจัดสภาพแวดล้อมสาธารณะที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

(Accessibility for All Act)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นหลักการเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย และมีความสำคัญ รองลงมาจาก UD เป็นหลักเฉพาะที่มาตอบโจทย์ เฉพาะกิจ เฉพาะบุคคล หรือ เฉพาะกลุ่มคน ดังนั้น การออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม และจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งสองอย่างต้องไปคู่กันเสมอ

การออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม หรือการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล ถือเป็นหลักการสำคัญที่สุดและหลักการต้นทางที่จะทำปลายทาง ให้ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ จึงเป็นหลักการที่ทุกระบบของการออกแบบต้องนำไปใช้

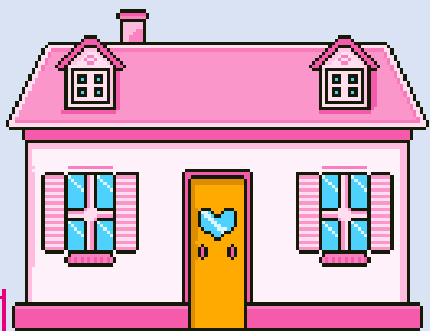
การช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล โดยการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล ปรากฏอยู่ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เพื่อเป็นข้อกำหนดขั้นต่ำที่สังคมควรมีต่อบุคคลหากไม่ปฏิบัติจะถือได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ จึงอยู่ในระดับบุคคลที่ผู้ให้พอใจและผู้รับยอมรับได้ เป็นเรื่องมนุษยสัมพันธ์ เป็นการช่วยเหลืออย่างมีเหตุมีผล

คุณสมบัติ

มีสัญชาติไทยและ
มีบัตรประจำตัวคนพิการ

ไม่เป็นบุคคลอยู่ในสถาน
สงเคราะห์ของรัฐ

การขอรับเบี้ย
ความพิการ

ขอรับเบี้ยความพิการได้
ที่ อปท.ตามทะเบียนบ้าน
หลังได้รับบัตรประจำตัว
คนพิการ

อยู่เรือนจำยื่นคำขอได้ที่
เรือนจำ แล้วส่งให้ อปท.
ซึ่งเป็นที่ตั้งเรือนจำนั้น

การจ่ายเบี้ย
ความพิการ

3 กรณี

1 คนพิการ
อายุต่ำกว่า 18 ปี

ได้รับเงินเบี้ยความพิการ
1,000 บาท

มีบัตรประจำตัวคนพิการ

2 คนพิการ

ได้รับเงินเบี้ยความพิการ
800 บาท
เข้าบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
200 บาท

มีบัตรประจำตัวคนพิการ

มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

3 คนพิการ

ได้รับเงินเบี้ยความพิการ
800 บาท

มีบัตรประจำตัวคนพิการ

ไม่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ

10 การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดสวัสดิการอื่น

ระเบียบคณะกรรมการฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555

การปรับสภาพ
แวดล้อมที่อยู่อาศัย

การมีผู้ช่วยคนพิการ

การช่วยเหลือคนพิการ
ที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ

สิทธิ
ของผู้ดูแลคนพิการ

การปรับปรุงแวดล้อมที่อยู่อาศัย

การเพิ่มเติม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือดัดแปลง ที่อยู่อาศัยบางส่วนหรือทั้งหมด โดยอาศัย การออกแบบ การซ่อมแซม การก่อสร้าง การใช้เทคโนโลยี หรือวิธีการอื่นใด เพื่อจัดอุปสรรคหรือ จัดให้คนพิการสามารถดำรงชีวิต ในที่อยู่อาศัยนั้นได้โดยสะดวกและเหมาะสมกับสภาพความพิการ รวมถึงเพื่อความปลอดภัยและสุขอนามัย

รายละเอียดไม่เกิน 40,000 บาท

คุณสมบัติคนพิการ

1.

มีบัตรประจำตัว
คนพิการ

3.

ที่อยู่ไม่มั่นคง/ไม่
เหมาะสมกับ
ความพิการ

2.

อยู่อาศัยไม่น้อย
กว่า 6 เดือน

4.

มีรายได้น้อย/ไม่ได้รับ
ความช่วยเหลืออื่น/
ได้รับแต่ไม่เพียงพอ

ขั้นตอน

“คนพิการยื่นคำร้อง”

กทม.

ศูนย์บริการคนพิการกรุงเทพฯ/
ศูนย์สาขา

1. ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านคนพิการ
2. พิจารณาอนุมัติ
3. แจ้งผลการอนุมัติ
4. ปรับที่อยู่อาศัยให้คนพิการ

ต่างจังหวัด

สำนักงานพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์จังหวัด

1. พมจ.ส่งเรื่องให้อปท.ที่มีความพร้อม
2. จังหวัดประกาศให้อปท. เป็นหน่วยให้บริการ
3. เยี่ยมบ้าน สอบข้อเท็จจริง ประชาสังคม
4. อนุมัติ
5. ปรับที่อยู่อาศัยให้คนพิการ

กรณีที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย ต้องมีหลักฐานการยินยอมจากเจ้าของบ้าน

กรณีเป็นบ้านเช่า ต้องมีหลักฐานว่าอยู่อาศัยไม่น้อยกว่า 6 เดือน

สิทธิการมีผู้ช่วยคนพิการ

ผู้ช่วยคนพิการ หมายถึง **บุคคล** ซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต

กิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต หมายถึง การปฏิบัติการกิจในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมของคนพิการซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ประจำวันหรืออยู่ร่วมกับบุคคลทั่วไปในสังคม

การพิจารณาให้มีผู้ช่วยคนพิการ

บุคคลพิการนั้นมีสภาพความพิการมากจนไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง

หากไม่ได้ปฏิบัติกิจวัตรดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต สุขภาพอนามัย ภาวะจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สภาพความเป็นอยู่และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

คนพิการที่มีสิทธิยื่นคำขอ

1. มีบัตรประจำตัวคนพิการ
2. มีความจำเป็นต้องใช้ผู้ช่วยคนพิการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต
3. ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ

การจัดบริการผู้ช่วยคนพิการ

1. หน่วยรับคำขอ เปิดรับคำขอมีผู้ช่วยคนพิการจากคนพิการที่มีความจำเป็น (ตามแบบ ผข.1)
2. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารให้ครบถ้วน
3. คณะทำงานจัดบริการผู้ช่วยคนพิการพิจารณาคำขอ
4. แจ้งผลการพิจารณาไปยังคนพิการ
5. จัดหาผู้ช่วยฯ พร้อมตารางแผนการปฏิบัติงาน
6. ผู้ช่วยฯ และคนพิการ ทำสัญญาให้บริการ
7. เสนอสัญญาให้หัวหน้าหน่วยรับคำขอพิจารณาอนุมัติ
8. ส่งผู้ช่วยคนพิการไปปฏิบัติหน้าที่
9. ผู้ช่วยฯ รายงานผลการปฏิบัติงาน (ตามแบบรายงาน ผข.3)
10. หน่วยบริการในพื้นที่เบิกค่าตอบแทนและค่าพาหนะให้ผู้ช่วยคนพิการทุกเดือน
11. ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด รายงานผลการปฏิบัติงานมายัง พก.ทุกเดือน

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย และการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ

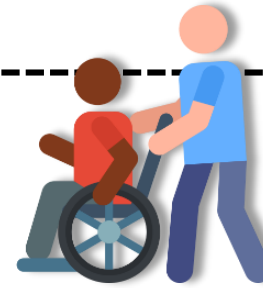
การช่วยเหลือ
เป็นเงินหรือสิ่งของ

การจัดหา
ครอบครัวอุปการะ

การส่งเข้าอุปการะ
ในสถานคุ้มครองฯ

การจัดให้มี
ผู้ช่วยคนพิการ

การช่วยเหลืออื่น ๆ

อัตราเงินและรายการค่าใช้จ่าย

คุณสมบัติของบุคคลที่ขอรับอุปการะคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล

คุณสมบัติของคนพิการที่มีสิทธิ

ค่าตอบแทนในการ อุปการะเลี้ยงดู
คนพิการ

เหมาจ่ายไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือนต่อ
คนพิการ หนึ่งคน

ค่าใช้จ่ายเครื่องอุปโภค บริโภคที่
จำเป็นเฉพาะ คนพิการสำหรับการ
ดำรงชีวิต

เบิกจ่ายตามที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน

2,000 บาทต่อเดือน ต่อคนพิการ หนึ่งคน

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ เว้นแต่กรณี พก.จะพิจารณาเห็นสมควร
- มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ถูก สุกลักษณะ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี
- มีอุปนิสัยและความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นผู้อุปการะ เลี้ยงดูคนพิการ
- มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
- มีเจตนาที่จะอุปการะดูแลคนพิการ พร้อมปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ที่ พก. กำหนด
- มีเวลาให้การอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ
- ไม่มีประวัติเคยกระทำความผิดในกฎหมายอาญาจนได้รับโทษ จำคุก เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดย ประมาท หรือความผิดลหุโทษ และไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง
- เป็นผู้มีความเข้าใจในการเลี้ยงดูคนพิการ ส่งเสริมพัฒนา คนพิการ

- มีบัตรประจำตัวคนพิการ
- ไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดูหรือมีแต่ไม่สามารถ เลี้ยงดูได้ (ผู้อุปการะมีรายได้ส่วนตัวไม่ เกิน 100,000 บาทต่อปี)
- ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งหรือไม่มั่นคง หรือไม่เหมาะสม
- ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้
- ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน ของรัฐอื่นหรือได้รับ แต่ไม่เพียงพอ

สิทธิของผู้ดูแลคนพิการ

เงื่อนไข

ต้องมีชื่อในบัตรประจำตัวคนพิการ

ให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรม
ทักษะการเลี้ยงดูคนพิการให้ได้
มาตรฐาน

ส่งเสริมการเรียนรู้/พัฒนา
ทักษะเพื่อการพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ

สนับสนุนให้ทีมงานทำ ทั้งรับจ้าง
และอาชีพอิสระ การให้สัมปทาน
หรือสถานที่จำหน่ายสินค้า
จัดจ้างแบบเหมางานและอื่นๆ

ได้รับการอบรมความรู้และ
ส่งเสริมการดูแลคนพิการ

ใช้สิทธิตามมาตรา 35
เฉพาะกรณีคนพิการ
ไม่สามารถใช้สิทธิได้

ใช้สิทธิกู้ยืมเงินจากกองทุน
รายละเอียดไม่เกิน 60,000 บาท
กรณีคนพิการไม่สามารถใช้สิทธิได้

อุปกรณ์เลี้ยงดูคนพิการซึ่งมีฐานะยากจน
(คนพิการมีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี)
ผู้ดูแลหักลดหย่อนภาษีได้ 60,000 บาทต่อคนพิการ 1 คน

4

กลไกการขับเคลื่อนงานด้านคนพิการ

กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
โดย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

คณะกรรมการส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการประจำจังหวัด

โดย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

โดย ปลัดกระทรวง พม. เป็นประธาน

คณะกรรมการ
ตามประเภทความพิการ
และคณะกรรมการประเด็นต่าง ๆ
รวม 31 ชุด

จบการนำเสนอ

กองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ